

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ผู้วิจัย โสภาพร ไสยแพทย์

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีวัตถุประสงค์เฉพาะคือ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 2) เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 3) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีขั้นตอนการวิจัย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยการสังเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน และทดลองนำร่องกับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศ แบบประเมินความเหมาะสมของเอกสารคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ แบบประเมินความเหมาะสมของเอกสารแนวทางการวิจัยในชั้นเรียน และแบบประเมินความเหมาะสมของเอกสารชุดฝึกอบรมการวิจัยในชั้นเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยทดลองใช้รูปแบบการนิเทศกับครูที่สมัครเข้าร่วมโครงการพัฒนารูปแบบการนิเทศ จำนวน 63 คน เพื่อศึกษาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ ด้านความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยในชั้นเรียน ด้านความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยในชั้นเรียน แบบประเมินความสามารถในการทำวิจัยใน

ชั้นเรียน แบบประเมินคุณภาพรายงานวิจัยในชั้นเรียน แบบวัดเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียน และแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นต่อการวิจัยในชั้นเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่แบบสองกลุ่มสัมพันธ์กันและแบบกลุ่มเดียวกันเทียบกับเกณฑ์ และการวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นครูจำนวน 63 คนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งผ่านการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศและแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่แบบกลุ่มเดียวเทียบกับเกณฑ์ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า การนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบชี้แนะ และการนิเทศแบบพี่เลี้ยง มีความเหมาะสมกับการนิเทศครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 และเพื่อเป็นการปฏิบัติตามรอยเบื้องพระยุคลบาท และน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 9 จึงควรมีน้อมนำหลักการทรงงาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และศาสตร์พระราชามาปรับประยุกต์ใช้ร่วมกับกระบวนการนิเทศ

2. รูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า มี 5 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการนิเทศ และการวัดและประเมินผล โดยกระบวนการนิเทศตามรูปแบบมีชื่อว่า “ทริเพิลดี อีพี” (Triple D.EP หรือ 3D.EP) มี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 กำหนดสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ (D_1 : Define Problems and Needs) ขั้นตอนที่ 2 วางแผนและกำหนดทางเลือก (D_2 : Direct Planning) ขั้นตอนที่ 3 ลงมือปฏิบัติการนิเทศ (D_3 : Develop Activities) ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบและประเมินผลการนิเทศ (E : Examine and Evaluate) และขั้นตอนที่ 5 เผยแพร่ผลการดำเนินงานนิเทศ (P: Publish a Successful Work) ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศ เอกสารคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ เอกสารแนวทางการวิจัยในชั้นเรียนและเอกสารชุดฝึกอบรมการวิจัยในชั้นเรียนโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสี่รายการ และผลการทดลองนำร่องใช้รูปแบบการนิเทศ พบว่า ครูผู้รับการนิเทศมีสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนด้านความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยในชั้นเรียน ด้านความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับดีมากทั้งสามด้าน

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ครูผู้รับการนิเทศมีสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ 1) ด้านความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับดี โดยมีความเฉลี่ยสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบการนิเทศและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ด้านความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับดีมาก โดยมีความเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) ด้านเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับดีมาก โดยมีความเฉลี่ยสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบการนิเทศและสูงกว่าเกณฑ์ 3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก โดยมีความถูกต้อง ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก